

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף י"ב ע"א*

המקומות דלהלן שיש בהם מת, האם מטמאים סביבותיהם או לא? [תד"ה פרץ]

רש"י	רבינו שמשון	
בן ¹	לא	בית ²
בן	כן	בית עם זיזון ³
בן	כן	קבר
לא	לא	חצר הקבר

בי רדו יומא, מהו שיעור הזמן לחרוש או לזרוע במקרים דלהלן? [תד"ה אי]

לזרוע	לחרוש	
יום אחד	רש"י לשון א': שני ימים ⁴ רש"י לשון ב': יום אחד ⁵ תוס' ⁶ : יום אחד ⁷	בכריב ותני
יום אחד	רש"י לשון א': יום אחד ⁸ רש"י לשון ב': שני ימים ⁹ תוס': יום אחד	בהדורי

¹ כן פירש רש"י בד"ה פרץ, שאז הוא כקבר וחכמים טמאו את הקבר בד"א סביבו, ואף שרבינו שמשון הקשה עליו דבית אינו דומה לקבר, דבבית אין חשש שמא יעלה עליו ויאהיל בטעות דהוא ניכר, מ"מ יש חשש שמא יגע בו, ואהל או קבר סגור מטמאים בנגיעה.

² ובאופן שסתמו ופרץ את פצימיו, דאם רק סתמו אינו מטמא סביביו.

³ דכיון שיש בזיזון אלו פותח טפח ויכולים לאהיל על הטומאה, ובית זה סתום בלא פצימין והטומאה יכולה לצאת מכל מקום, לכן מטמא כל סביביו כי יש לחוש שתחת כל זיז תצא לבסוף הטומאה, [ואינו מטמא בד"א כפירש"י, אלא רק בשטח בליטת הזיזין].

⁴ ללשון א' שברש"י ד"ה איבע"א יומא דזרעא, הטעם שצריך כאן שני ימים, אף שבמשך ארץ שזרעים בה זריעת יום אחד ל"צ שני ימי חרישה, משום דמיירי בכריב ותני בשעת חרישה ולכך צריך יומים.

⁵ ללשון ב' שברש"י הגירסא בתי הראשון איבע"א יומא דכרבא, ואם תקשה, דאם חרישה לוקחת יום אחד, איך יתכן שגם זריעה שתמיד לוקחת פחות מחרישה תיקח ג"כ יום אחד שלם. וי"ל שבשעת הזריעה כריב ותני, אחת קודם הזריעה ואחת לאחריה ולכך לוקח יום שלם (רש"י בלישנא אחרינא).

⁶ בתד"ה אי בעית אימא הביאו את גירסת ר"ח, וזו היא גירסתו: ואיבע"א בכרבא וזרעא והדורי. ואיבע"א יומא דזרעא ובכריב ותני, ע"כ. והכי פירשו, דתי' א' של הגמ' מיירי ביום חרישה, ואם תקשה שאין במשך ארץ כזה יום זריעה, י"ל דמיירי שבשעת הזריעה קודם חורש ובחזרתו עוד מושך המחרישה על הקרקע ואז זורע, וזהו פירוש בהדורי. ותי' ב' של הגמ' הוא, דמיירי ביומא דזריעה, ואם תקשה דא"כ אין במשך ארץ כזה יומים חרישה, י"ל דמיירי שחורש יום וחצי, וחוזר עוד הפעם וחורש וזה לוקח עוד חצי יום.

⁷ ולגי' ר"ח הנ"ל בהערה הקודמת זהו התי' השני שבגמ'. ובהדורי הוא התי' הראשון.

⁸ ואם תקשה, ללשון א' שברש"י שגורס בתי' ה' איבע"א יומא דכרבא, א"כ מיירי במשך ארץ שחרישתה יום אחד, ואיך יתכן שזריעה שלוקחת זמן פחות מחרישה תיקח ג"כ יום אחד. י"ל דמיירי בהדורי, שהיא ארץ קשה ויש בה מעלות ומורדות וגם בזריעה צריך זמן כחרישה.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף י"ב ע"ב

**בכור או יבם המקבלים שני חלקים בנכסי אביהם,
האם יכולים לדורשם שיהיו שני החלקים על מיצר אחד או לא?**

יבם	בכור	
כן	כן	אביי
לא	כן	רבא

**הקונה שדה, ואחר זמן נפלה לו ולאחיו נחלה שחלק ממנה גובל עם שדהו, מי הם
השיטות הסוברות שיכול לתבוע את החלק הסמוך לשדה שקנה, או שלא יכול? [לשיטת רש"י].**

לא יכול לתבוע	יכול לתבוע	
לרב יוסף	לרבה	זבן שדה בעל ¹⁰ , אמיצרא דבי נשיא ¹¹
לרב יוסף	לרבה	תרי ארעתא אתרי נגרי ¹²
לאביי	לרב יוסף	תרתי ארעתא אחד נגרא ¹²

⁹דללשון ב' ברש"י הגירסא בתיי הב' יומא דזרעא, וא"כ זמן החרישה הוא שני ימים, ואף שאם מיירי במשך ארץ שזריעתה יום אחד, בדרך כלל אין משך חרישת שטח זה מגיע לשני ימים. מ"מ מיירי הכא בארץ קשה שזמן חרישתה מרובה וצריך יומים.

¹⁰רש"י בד"ה אמרו אחי, כתב: שכל מה שנחלק רב יוסף שיכולים האחים לומר שאין הם מוותרים לו שיקח את הקרקע הסמוכה לשדה שקנה ואין בזה מדת סדום, ומשום שמעולה וחשובה קרקע זו להם כנכסי דבר מריון, זה דוקא בשדה בעל שהגשמים משקים אותה דאז שייך לומר שפעמים ששדה זו מתברכת משאר שדות, אבל בשדה בית השלחין שצריך להשקותה ביד אין הבדל בין השדות. ותד"ה מעלין חולק וס"ל שגם בשדה בית השלחין שצריכה השקאה פעמים מתברכת אחת יותר מהשניה, דהא פעמים זו לוקה בשדפון וזו לא, ויכולים לרב יוסף לטעון לו שהסמוכה למיצר שלו היא שדה מעולה וחשובה כשדותיו של בר מריון.

¹¹רש"י ד"ה דזבן פירש שקנה קרקע אצל שדות אביו. ותד"ה אמיצרא והערוד (המובא במסורת הש"ס אות ו') פירשו שקנה שדה אצל שדותיו של חמיו, ולא היה לחמיו כי אם בנות ואשתו ואחיותיה יורשות, ורוצה שחלק ירושת אשתו יהיה ליד השדה שקנה.

¹²רש"י פירש שגם מקרה זה מדבר באופן שקנה שדה ליד נחלת אביו וכנ"ל. אולם תד"ה מעלין פירשו בסתם אחים או שותפים הרוצים לחלוק שתי שדות. ולפירושם לא שייך מחלוקת האמוראים שבמקרים אלו לענין תביעת חלק ליד המיצר, אלא לענין תביעת צורת החלוקה.